

Hiányzó oldal.

Hiányzó oldal.

SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK

Az Ipari Műszergyár szervezet korszerűsítésének alapelveit 1982. októberében megtárgyalta a Párt VB és utána több csatornán adtunk tájékoztatást, pld. a MOTOR újság hasábjain, a párt-tájékoztatóban is olvashatták dolgozóink az új elképzeléseket és ezek indokolását.

Az előkészítő munkák befejeztével 1983. április 2-től az alábbi szervezeti és személyi változások vannak vállalatunknál:

- Egyszerűbb, jobban áttekinthetőbb lett a vállalati szervezet, egyértelműbbek lettek a hatáskörök és a felelősség. Ezzel együtt nőtt az egyes szervezetek vezetőinek az önállósága.
- Csökkent a szervezetek száma.
- A vállalat alapvetően fontos tevékenységei, mint pld. az anyagellátás, termelés, értékesítés egy folyamatként azonos irányítás alá kerültek.
- Javul a vállalat-irányítás demokratizmusa a Bizottságok és a Tanácsok létrehozásával.
- A szervezetek egyszerűsítése során a vezetői beosztás ("rang") és a szervezet szétválik (a rang pénzt, jövedelmet befolyásol - cél, hogy ne beosztás-centrikus legyen a jövedelem).

Az így megszüntetett szervezeti egységek által végzett tevékenységekre természetesen továbbra is szükség van a vállalatnál, de nem úgy mint eddig, önálló szervezeti keretben, hanem az új (vagy ahol a régi maradt) szervezeti egységben résztvevőként.

A kinevezett vezetők tevékenységét évenként komplexen értékelik.

Az új kinevezések senkinél nem jártak alapbér-emeléssel.

Szervezeti és személyi változások:

A Vezérigazgatóhoz közvetlenül tartozó szervezetek és vezetők:

Szervezeti és Igazgatási Főosztály

Vezetője: Nagy András szervezési és igazgatási főosztályvezető

Feladata: A vállalati szervezési és igazgatási feladatok végzése, iratkezelés-, ügyfélfogadás-, tömegkommunikációs tájékoztatás irányítása, titkársági ügyintézés, jogügyek, képviselői ügyek, bejelentések, panaszok intézése, újítási ügyek, számítástechnika.

Az Üzembiztonsági Főosztályon személyi változás nincs, tevékenysége kiegészül az útlevel-ügyintézésrel.

A Személyzeti és Szociálpolitikai Főosztály tevékenysége kiegészült a gondnoksági feladatok egy részével.

Morován Györgyné főosztályvezető helyettesi kinevezést kapott.

Közvetlenül a Vezérigazgatóhoz tartozik még - mint szervezet - az Ellenőrzési osztály, személyi változás nincs.

A Kereskedelmi Igazgatóhoz tartozó szervezetek és vezetők:

Vállalkozási Főmérnökség

Vezetője: Varasdy Endre vállalkozási főmérnök

Feladata: A marketing, kereskedelem bonyolítás.

Helyettesei: Szalay László főosztályvezető

Feladata: Vállalkozás-, ajánlatok-, szállítási szerződések kötése, kereskedelmi levelezés, rendelés-nyilvántartás, rendelésigazolások, készlet és értékesítés tervezése.

Péter Tamás főosztályvezető helyettes
Feladata: Kereskedelmi bonyolítás, csomagolás, késztermék raktározása, diszponálás, kiszállítás, határidő nyilvántartás.

Rimóczy András marketing irodavezető
Feladata: Piackutatás, piacpolitika; új gyártmányokra vonatkozó javaslatok, gyártmánykorszerűségi vizsgálatok, reklámpropaganda, bemutatók, szakmai tájékoztatók, vásárokon való részvétel szervezése.

Termelési Főmérnökség

Vezetője: Gelencsér Géza termelési főmérnök

Feladata: Termelés tervezése, ehhez eszközök, anyagok biztosítása, termelés elvi és operatív irányítása.

Helyettesei: Szilágyi László főosztályvezető

Feladata: Anyagtervezés, gazdálkodás, beszerzés, anyag-raktározás.

Gáspár István főosztályvezető helyettes
Feladata: Termelés operatív irányítása, belső szállítás, félkész- és alkatrész raktározás.

Válóczy István főosztályvezető helyettes
Feladata: Termelés előkészítés, program GYEK szinten és a külső vállalati kooperáció irányítása.

Közvetlenül a Kereskedelmi Igazgatóhoz tartoznak a gyáregységek (ahol a változások 1983.07.01-től lesznek).

A Műszaki Igazgatóhoz tartozó szervezetek és vezetők:

Fejlesztési Intézet

Vezetője: Ivanics László fejlesztési intézet vezető
 Feladata: A vállalat műszaki fejlesztése, a gyártmányok és gyártási folyamatok tervezése, fejlesztése, gyártmánydokumentációk, szabványosítás, értékelemzés, kísérleti prototípusok, "0" sorozat, anyag- és időnorma képzés, szerszámszerkesztés.

Helyettesei: Molnár József főosztályvezető, főkonstruktor
 (egyelőre másik helyettes még nincs, Szeredy János et. saját kérésére műszaki-gazdasági tanácsadó lett)

Ellátó Főmérnökség

Vezetője: Hanesz Jenő főmérnök
 (ide tartozik a Gyártóeszköz Ellátó Gyár-egység és az ÜFGY)

Műszaki Ellenőrzési Főosztály

Vezetője: Szabó László műszaki ellenőrzési főosztályvezető

Szervezeti és személyi változás nincs.

Fejlesztési Osztály (önálló osztály)

Vezetője: Tóth Lajos fejlesztési osztályvezető
 Feladata: Műszaki fejlesztési terv kidolgozása,

beruházások ügyintézése, iparjogvédelem.

Kiss Gyula elvtárs közvetlenül a Műszaki Igazgatóhoz tartozik, főmérnöki rangban, az új termékekért felelős.

Gazdasági Igazgatóhoz tartozó szervezetek és vezetők:

Főkönyvelőség

Vezetője: Tóth Antal gazdasági igazgató helyettes, főkönyvelő, mb. gazdasági igazgató

Közgazdasági Főosztály

Vezetője: Both Ottó közgazdasági főosztályvezető

Munkaügyi Főosztály

Vezetője: Bors András munkaügyi főosztályvezető
 Feladata: Az eddigieken túl a közművelődéssel összefüggő feladatok koordinálása és a munkásszállítás irányítása, valamint bérelszámolás.

Helyettes: Hrnicsár Pálné osztályvezető

A szervezeti változásokkal egyidőben elkészült a vállalat új Szervezeti és Működési Szabályzata, amely korszerű módon tartalmazza a vállalat különböző szervezeteinek tevékenységi körét, különféle funkcióját a vállalat életében.

Ez a szabályzat ideiglenes, 1984.04.01-ig lesz érvényben, akkor a tapasztalatok alapján a szükséges módosításokat átvezetik.

Kiss Ferenc
 szem. és szoc.pol. fővez.

MSZMP hírek

Végrehajtó Bizottságunk március 25-én ülésezett. Megtárgyalta a vállalati szervezetkorszerűsítési elképzeléseket és kialakította ezzel kapcsolatos véleményét. A VB az előterjesztéssel egyetértett, megállapította, hogy az átszervezés szükségességét objektív körülmények indokolják.

A továbbiakban jelentést tárgyalt meg az 1983. évi tagdíjbesorolás tapasztalatairól. Összegezve a tapasztalatokat, megállapította, hogy a besorolási munkákat pártalap-szervezeteink jól, a KB. határozat elvárásainak megfelelően hajtották végre.

Végrehajtó Bizottságunk április 15-i ülésén a PB. mellett működő Fegyelmi Bizottság előterjesztésében áttekintette pártszervezeteink fegyelmi helyzetét és meghatározta ennek kapcsán a további feladatokat.

A továbbiakban, hatásköri feladatként véleményezte az 1983/84. évi politikai beiskolázások személyi javaslatait.

A Pártbizottság mellett működő állandó jellegű munkabizottságok ebben az időszakban készítették el és hagyták jóvá munkabizottsági ülésen saját munkaterveiket. A

munkatervek a Pártbizottság munkaprogramjában megjelölt célkitűzésekre épülnek. Az üléstervek egy részét a Végrehajtó Bizottság egyes napirendjeit készítik majd elő, más részét önállóan vizsgálják egy-egy témát.

Pártalapszervezeteink is a PB ajánlásait figyelembe véve készítették el ez évi munkaterveiket. A munkaterv célkitűzések reálisak, a sajátos feladatokat jól figyelembe veszik, maradéktalan végrehajtásuk ez évben is tartalmaz pártmunkát biztosít.

IMI MSZMP Bizottsága

SZOCIÁLIS KÉRDÉSEKRŐL TÁRGYALT A VEZÉRIGAZGATÓI ÉRTEKEZLET

Az 1983. március 8-án a VIG napirendjén szerepelt "Az Ipari Műszergyár szociális struktúrája, a kiemelkedő szellemi és szakmunkás egyéniségeivel való foglalkozás elvi-, módszertani kérdéseiről" szóló jelentés.

E jelentés bemutatta a vállalat jelenlegi szociális helyzetét a különböző területeken.

Az üzemi étkeztetés színvonalas és zavartalan lebonyolítása érdekében a korábbi években is és most is megteesszük a szükséges intézkedéseket folyamatosan. Ennek során több gépet, berendezést vett és állított be a vállalat a konyhán az elmúlt években és az ez évi szociálpolitikai terv is tartalmaz fejlesztést. Az utóbbi időben a legjelentősebb beruházás az üzemétkeztetés terén a konyha bővítése, amelynek első ütemében a kiszolgáló helyiségek, raktárak és az ott dolgozóknak az öltöző készültek el.

Reméljük, hogy a kivitelező vállalat rövidesen folytatja a főzőtér átalakítását is.

Az új Kollektív Szerződésünk módosítása során az egy adaghoz adott vállalati hozzájárulást növeltük, a dolgozói térítés ebben az évben nem változik.

A büfészolgálat fejlesztése a jelenleginél korszerűbb és jobb módon a következő évek feladata lesz, ha majd a feltételeit meg tudjuk teremteni.

A munkásszállóval kapcsolatban a legfontosabb kérdéseket a Kollektív Szerződésben szabályoztuk. A MOTOR újság korábbi száma a térítések július 1-i változásairól már beszámolt.

A munkásszállítás igen jelentős költséget képvisel vállalatunknál. Ezért alapvető érdekünk a járatok ésszerűsítése, a költségek csökkentése. Dolgozóink közül többen,

többször jelzik egy-egy járat kihasználatlanságát. A járatok felülvizsgálata alapján készítettünk javaslatot a szükséges változtatásokra. A költségcsökkentési javaslatoknál és intézkedéseknél nem célunk dolgozóink utazási kényelmének megszüntetése, zsúfoltság előidézése. Viszont mindannyiunk közös érdeke az indokolt járatok jobb kihasználása és több száz-ezer forint, vagy millió megtakarítása, akkor is ha néhány embernek ez átmenetileg nem is kedvező.

A gyermekintézményeink kihasználtsága Aszódon a lakótelepen nem teljes. A gazdaságos fenntartás érdekében a Tanácscsal tárgyalásokat kezdünk.

Üdültetés terén a lehetőségeink jónak értékelhetők, főleg amióta megvan a hajdúszoboszlói üdülők. Sajnos eddig a kihasználtsága elmaradt a várakozástól. Májustól bevezetjük Hajdúszoboszlón üdülőink részére az étkezési támogatást, ami a korábbi balatonszemesi formához lesz hasonló, naponta és személyenként üdülőnk 100,- Ft értékű kuponokat kapnak, melyeket a strandon és több más étteremben is felhasználhatnak. Továbbá bizunk abban, hogy ezen kívül autóbusz beállítása Hajdúszoboszlóra szintén javítja az új üdülők kihasználtságát dolgozóink részéről, még akkor is ha azért 100,- Ft-ot kell fizetni - mindkét üdülőnkben - ez évtől.

Lakásjuttatás - lakásépítési támogatás terén az 1983-as év sajnos várhatóan kedvezőtlenebb lesz, mint a korábbi évek. Családiházépítések támogatására csak a II. félévben és igen szerény mértékben lesz lehetőségünk. 1984-ben teszünk lehetővé a vállalati alapok a lakásépítési alap megfelelő mértékű képzését.

Üzemi öltöző - mosdó

Vállalatunknál több vélemény alapján az öltözők zsúfoltak. Emlékeztetni kell azonban arra, hogy régebben, amikor majdnem 1000 fővel nagyobb volt a vállalat létszáma a jelenleginél, akkor is elég volt az öltözői kapacitás. Azóta pedig a berceli gyáregységben is elkészült az igen korszerű szociális blokk, Ikladon pedig - sajnos - jelentősen csökkent a létszám. Tény, hogy az öltözők egy része zsúfolt, más része pedig nem eléggé kihasznál. Több dolgozó pedig nem csak egy szekrényt foglal le!

Általános tapasztalat, hogy az öltözőkkel való gazdálkodás, kezeléseik, karbantartásuk és tisztaságuk gyakran sok kívánni valót hagy maga után. Mindezek alapján hozta a vállalatvezetés azt a döntést, hogy a jelenlegi gyakorlaton változtatni kell és az üzemi öltözőket központi kezelésbe kell adni. Így 1983. április 2-től a Személyzeti és Szociálpolitikai Főosztályhoz tartoznak az öltözők. Ettől azonban a körülmények önmaguktól nem változnak meg. A következő hetekben fokozatosan és folyamatosan megteremtjük a feltételeket az öltözők központi kezelésbe vételéhez.

Meg kell oldani - egyebek között - nyugdíjas öltözőőrök beállítását, a takarítószemélyzet biztosítását és az öltözők felújítását, valamint a szekrények újra elosztását, új lakatokkal való ellátását, amelynek az egyik kulcsát kapja a dolgozó, a másik pedig a Gondnokságon lesz. Ezekkel az intézkedésekkel igyekszünk a jelenlegi helyzeten változtatni, megszüntetni sok, nem kívánatos gyakorlatot - sőt esetenként visszaélést

Az anyagi-technikai fejlődéstől a tudati tényezők fejlődése sokszor elmarad. Ezért is kérünk minden

vezetőt, társadalmi tisztségviselőt, brigádost és minden dolgozót, hogy segítsenek az egész vállalati kollektíva érdekében az új rend kialakításában, a közös értékeink megóvásában, az eszközök és berendezések kulturált használatában.

Részben hasonló gondok vannak a munkaruha és védőfelszerelések terén is!

1982-ben kb. 4 millió forintot fizetett ki a vállalat ezekre. A különféle védőeszközök és kesztyűk igénylése és felhasználása során a költségek csökkentése nem okozna problémát, ha a helyi vezetők és a felhasználó dolgozók a gazda szemével néznék és sajátjukként kezelnék ezeket az eszközöket. A Vezérigazgatói Értekezlet idevonatkozó határozata értelmében 1983. április 2-től új munkavédelmi eszköz, felszerelés

csak akkor kerülhet kiadásra, ha a dolgozó a használt felszerelést leadja. Amennyiben a dolgozó a használt felszerelést, eszközt nem tudja felmutatni, úgy a jogszabályokban előírtak szerint kell eljárni.

A továbbiakban a jelentés a segítségével (hasonló lesz 1983-ban az 1982. évihez) és kulturális feladatokkal foglalkozott.

A VIG elé került jelentés második része "A vállalat kiemelkedő szellemi és szakmunkás egyéniségeivel való foglalkozás elvi, módszertani kérdéseivel" foglalkozott.

1984-től a "kulcsemberek" kifejezés azokat a vállalati munkatársainkat jelenti, akik az átlagosnál lényegesen nagyobb teljesítményt nyújtanak, akik az adott munkahelyen a legnélkülözhetetlenebbek - a vezető és munkatársi kollektíva

megítélése szerint! Akik alkotó típusok, munkavégzésük minősége kiváló, példamutató.

A kulcsemberek között lesznek szakmunkások, technikusok, mérnökök, közgazdászok.

Ebben az évben kidolgozzuk ennek a kategóriának a feltételrendszerét és jövőre - amikor már lesz a vállalatnak lehetősége az anyagi elismerésükre is - bevezetjük.

1983. április 5-én a Vezérigazgatói Értekezlet megtárgyalta a vállalat üzemegészségügyi helyzetét bemutató jelentést. Az értekezleten jelen voltak a felügyeletet ellátó egészségügyi intézmények vezetői is.

Kiss Ferenc
Szem. és Szoc.pol.Főv.

KÖLTÉSZET NAPJA '83

"Dolgozni, csak pontosan, szépen,
Ahogy a csillag megy az égen, úgy érdemes"

József Attila születésének évfordulóján, ebben az évben a fenti sorokat idéztük, amikor a költészetre emlékeztünk.

Vállalatunknál ez különösen szépnek hatott, mert a hagyományokhoz híven, üzemben rendezték meg a Költészet Napját.

A Szerszámgyáregység szocialista brigádjai magukénak vallva a rendezés jogát, segítettek a könyvkiállítás elrendezésénél és a propagálásnál is.

Az országos ünnepsorozatok közepette, amikről csak tömondatokot hallani a sajtó útján, jó volt ott lenni a mi saját kis ünnepünkön, ahol a versek szépségéről, mint életünk részéről hallottunk. Ahogy Hanesz Jenő ellátó főmérnök elvtárs ünnepi köszöntőjében mondta, nincs ünnep, hogy ne hallanánk az eseményhez kapcsolódó verset és sokszor ajánlunk útravalóul egy élet egészére célozva verssorokat. A költők helyettünk is megszólalnak, elmondják gondolatainkat, ha nagyon fáj valami és akkor is, ha örömről van.

Jóleső érzéssel hallgattuk az emlékezés percelben munkatársainktól és Raffai Zoltól - József Attila, Radnóti Miklós, Petőfi Sándor, Arany János, Váci Mihály, Csanádi Imre, Baranyi Ferenc verseit.

- László Lajosné -

ÜZEMEKBEN JÁRVA

Napjainkban sokszor képezi vita tárgyát, hogy az osztályok és rétegek milyen viszonyban vannak egymással. Hogyan lehet egyeztetni a különböző érdekeket. Azt már megfogalmazzuk, hogy ma jobban elválnak az érdekek egymástól egy vállalatban, de még egy osztályon belül is mint régebben. Sokféle rétegérdek alakul ki, amelyekről nem lehet nem tudomást venni. És nem lehet ezeket az érdekeket szabványosítani sem.

Azt gondoltuk, hogy a mi vállalatunknál nem olyan bonyolult ez, mint sok más helyen, hiszen itt több olyan közös vonás található, ami csillapíthatja az érdekek ütközését.

Itt ismerősök, rokonok, családok dolgoznak együtt úgy is, hogy más-más osztályhoz, réteghez tartoznak. Ez a kapcsolat egy lehetőség a dolgok egyszerűbb megoldására.

Több munkatársunkat megkérdeztünk, ők hogyan látják a fent említett kérdést, akiknek véleményét folyamatosan közzétesszük lapunkban.

Lakatos Gyuláné: 1957 óta dolgozom a vállalatnál. Nagyon fiatalon kezdtem el itt a munkát. Ez a régi idő sokszor eszembe jut. Éppen a napokban, ahogy elmentem a park mellett, még a szemem is könnyes lett. Mert itt kezdtem a munkát. Kapáltam, locsoltam. Szívesen elvégeztem mindent, örültem, hogy dolgozhatok. Abban az időben nagyon nehéz volt az élete mindenkinek, de én cigány vagyok, és az enyém még nehezebb. Jóformán iskolába se jártam, nehezebben igazodtam el a világban, mint azok, akik tanultak. De azt mindig tudtam, hogy csak akkor változhat meg az életem, ha dolgozok, megbecsülni is csak akkor fognak. Szerettem volna olyan körülmények között élni, mint azok az emberek, akik előbből indultak. Itt kezdtem, itt maradtam, itt dolgozik a férjem, itt kezdtek a gyerekeim is. A lányom gépirást tanult, irodában dolgozott. A fiam is az indukciós gyáregységben dolgozik. Itt dolgozott a menyem is, vejem is. Volt már az életemben mindenféle. Jó is, rossz is. A gyerekeimet szerettem volna még a munkahelyen is magam mellett tudni, hogy figyelhessek rájuk. A fiatalok meggondolatlanabbak, mint a mi korosztályunk volt. Több pénzt akarnak, gyorsan véleményt mondanak. Sokszor hiszik, hogy igazuk van, pedig nincs. Most jobban élünk. Nekünk is megvan a szép lakásunk, kényelmes, rendes. A kezünk által. Abból a munkából, amit itt végzünk. Otthon a családban mindenki elmondja a gondjait, problémáit. Nemcsak általában, a munkahelyről is. Én nem felejttem el, mi volt kez-

detben. Mondom is nekik, hogy nem szabad követelőzni. Amire jut pénz, azt úgylis elintézik a vezetők. Ők tanultabbak, jobban tudják, mi hogyan van. Én a családom hibáit is elismerem, ha adódik ilyen. Másokkal szemben persze megvédem őket, ha ez szükséges, de kettesben megmondom, ha nem jól van valami.

Takarítónő vagyok. Ez a munkám, ehhez értek. Szeretem is ezt a munkát. Nem mondom, hogy mindenki jó viszonyban vagyok, nincs néha nézeteltérés, de azért jól érzem magam az üzemben. Volt már ott sok vezető. Odajöttek - elmentek. Mi meg ott maradtunk, végeztük a munkánkat. A vezetők sem egyformák. Van jó is, rossz is. Jobb olyanul dolgozni, akit becsülni tud az ember. Igyekszem alkalmazkodni a dolgozókhöz is. Megtalálom a hangot a fiatalokkal is, mert nekem is vannak gyerekeim és nehéz volt elfogadni, hogy ők másképpen gondolkoznak, mint mi. Műveltebbek, mást akarnak. Nem is baj ez addig, amíg hasznukra válik. De, ha csak úgy a világba beszélnek, azt nem szeretem.

A mi munkánk, ha a családomat nézem, a gyerekek haladását segíti, mégis azt szeretném, ha tudnák, hogy miből lesz valami, mit kell azért tenni.

Egyszerű asszony vagyok, de sokat tanultam ebben a gyárban. Vezetőktől is, munkatársaktól is. Az életről, meg minden másról is. Mi lett volna beülőm, a családomból, ha nem változik ennyit a világ. Elgondolni is rossz.

Törzsgárdatag vagyok. Ez valami. Nem jövő-menő ember. És ez nem mindegy.

- Braun Jánosné -

BRIGÁDVEZETŐI TANÁCSKOZÁS

Az Idei brigádvezetői tanácskozást ünnepélyessége mellett az jellemezte, hogy parázs vita alakult ki a brigádok tartalmi munkájának véleményezése tekintetében. A tartalmi munka nem egyforma megítélésű a hármas jelszó vizsgálata során. Ez élesen kirajzolódott a vitában is. Szeretnék hinni abban, hogy minden hozzászóló a brigádmozgalom jobb eredményeinek reményében vállalkozott arra, hogy gyakorlati tapasztalatai alapján véleményt mondjon.

Mondom - szeretnék hinni benne, de ha sorbaveszem a hozzászólásokat, már nem vagyok biztos benne, hogy ezt meg is tehetem. Remélem, hogy akadt olyan hozzászóló is, aki ugyanígy végiggondolva az elhangzottakat, ma úgy gondolja, hogy nem azt és nem úgy kellett volna elmondania akkor, azt - a tanácskozáson, amit mondott.

Hogyan is választhatnánk külön a jelszó elemeit, amikor azok egymás nélkül alig érnek valamit. Az életmód, munka, tanulás, művelődés összefüggnek és kiegészítik egymást. Nem akarom és talán pontosan nem is tudnám elemezni, hogy miért van ez így, de azt hiszem, hogy a mozgalom hiányosságai-ból, hibáiból sokmindenre következtethetünk, magyarázatot kaphatunk.

Furcsa volt például gazdasági vezetőtől olyan véleményt hallani, hogy pontosan a művelődésre nem jut idő. Furcsa volt politikai vezetőtől olyan véleményt hallani, hogy ne legyenek művelődési programok. Furcsa volt brigádvezetőtől olyat hallani, hogy ők egyik vagy másik követelmény helyett ezt, vagy azt a tevékenységet végzik. Mert pontosan ők azok, akiknek hatni kellene a kollektívára és ez a fajta hatás véleményem szerint nem lehet pozitív.

Elmondtam a tanácskozáson is, hogy a mi társadalmunk nem engedheti meg magának, hogy ne legyenek olyan közösségei, amelyek többet akarnak, többre is képesek. Rádióban, televízióban sokat hallunk arról, hogy az önművelés, szakmai és egyéb téren is elengedhetetlenül szükséges. Ezért nem értettem, mi ellen ágáltak néhányan. Önmaguk és közösségeik ellen?

Úgy gondolom, hogy az elmúlt időszakban nem szoktunk hozzá a következetes értékelésekhez. Pedig mindannyian tudjuk, hogy van egy érvényben lévő versenyszabályzatunk, amely megszabja az értékelés minőségét. Nem lehetünk annyira nagyvonalúak, hogy még ezt is figyelmen kívül hagyjuk. Vannak dolgok, amiken sürgősen változtatni kellene és lehet is, de a változtatás csakis előre mutathat, a nem lehet kétséges.

Sokat beszélünk a rohanó élettémpó hatásáról, ar-

ról, hogy az emberi kapcsolatok meglazultak, elkélyesedtek. Van is benne sok igazság, mert szabad időnként anyagiakban is mérhető tevékenységgel töltjük ki. Így hát, ha valamit önként elvállalunk évenkénti rendszerességgel, és azt lelkiismeretesen el is végezzük, abból önmagunk és a közösség is gyarapodhat. Nem hiszem hát, hogy jó vezető lenne az (bármilyen szinten), aki a vállalt és el nem végzett munkára magyarázatot keres és sajnos talál is. A példák ereje minden történelmi periódusban csodákra volt képes. Ma más szót használunk erre az emberi gondolkodás, cselekvés nagyságára, a közösségi szellem kialakulására testáljuk a pluszként nyújtott tevékenység eredményeit.

A szocialista versenymozgalom negyedszázada is bizonyíték erre, ahogyan ez a vezérigazgató elvtárs megemlékezéséből kitér.

A tanácskozás vitájából pedig a hasznos, eredményesebb munkát segítő gondolatok továbbvitele a célszerű.

Bakos Ferenc
brigádvezető

ÉRTÉKELÉS

A vállalati brigádvezetői tanácskozáson a szocialista versenymozgalom 25. évfordulója alkalmából 10 dolgozó részesült elismerésben.

A mozgalomban végzett kiemelkedő tevékenységéért

Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült:

Krisztbaum Lászlóné III.sz. gyáregység

Kövesi Károly Indukciós gyáregység

Győri József Szerszám gyáregység

Vezérigazgatói dicséretben részesült:

Blaubacher József MEF

Braun Jánosné Termelési főosztály

Kmetty István ÜFGY

László Lajosné Sokszorosító

Lázár Pálné Pénzügyi osztály

Nagy Lajos Sajtoló üzem

Paróczai Gyula Bercel

A „Vállalat Kiváló Brigádja”-i

"Várnai Zseni" szocialista brigád
Indukciós gyáregység

"Kandó Kálmán" szocialista brigád
Bercel

"DH" Ifjúsági szocialista brigád
ÜFGY

Arany fokozatot elért brigádok

"Várnai Zseni" szoc. brigád Termelési Főosztály

"Ernst Thelmann" szoc. brigád Szerszámüzem

"Komplex" szoc. brigád Szerszámüzem

"Jedlik Ányos" szoc. brigád Bercel

"Jobb minőségért" szoc. brigád MEF

A vállalat kiváló brigádjai és az arany fokozatos brigádok felé mindig nagyobb figyelemmel fordulnak a többi brigádok, Mindenféle tevékenységüket példának tekintik a többiek. Erre maguknak a brigádoknak is gondolni kell. Elérni, hogy közvetlen környezetükre nagyobb hatással legyenek.

Munkájuk a jövőben legyen még tartalmasabb, kívánjuk, hogy minél jobb eredményeket érjenek el.

SZAKSZERVEZETI HÍREK

Az 1983. február 17-i ülésen a Szakszervezeti Bizottság megtárgyalta és egyetértett a Nemzetközi Nőnap alkalmából kiváló dolgozó kikitüntetésekkkel és véleményezte a honvédelmi érdemérem kikitüntetés különböző fokozataira javasolt előterjesztést.

A következő napirend a vállalati lakásgazdálkodás helyzetéről készült anyag előzetes megtárgyalása és véleményezése.

Február 24-én a Szakszervezeti Bizottság megtárgyalta az 1983. évi normakarbantartásról készült anyagot.

A széleskörű vita eredményeképpen a testület a következőket fogalmazta meg:

- elfogadja a vállalatvezetés azon javaslatát, hogy 1983-ban 5 %-os normakarbantartás valósuljon meg,
- egyetért azzal, hogy a normakarbantartás bérviSSzaadással járjon együtt,
- javasolja felülvizsgálni az előterjesztett bérviSSzaadás arányát.

A következő napirendben beszámoló hangzott el a kereskedelmi, társadalmi ellenőrök 1980 óta végzett tevékenységéről.

Az SZB az írásos anyagként kiadott beszámolót megvitatta, elfogadta és köszönetét fejezte ki a végzett jó munkáért valamennyi kereskedelmi, társadalmi ellenőrnek.

Ezen testületi ülésen tárgyalta meg és fogadta el az SZB az 1983. évi munkaprogramot és az I. féléves Munkatervet.

A március 10-én megtartott testületi ülésen az SZB az 1983. évi bérfejlesztési javaslatot tárgyalta, igen nagy aktivitással. A kapcsolt bérezés tervezett megszüntetésére

és az ehhez kapcsolódó bérviSSzaadás, valamint a teljesítménybér létszám preferált bérfejlesztése és a többi területek részére adható béremelés körül alakult ki a legnagyobb vita.

Az idő rövidsége miatt a napirend lezárására nem került sor.

Március 21-én a Szakszervezeti Bizottság az alábbi napirendeket tárgyalta:

- Az 1982. évi KSZ végrehajtásáról készült beszámoló megvitatása, és az 1983. évi függelék módosítási tervezethez beérkezett dolgozó vélemények összegzése.
- Az 1983. évi bérfejlesztés, ösztönzési rendszer továbbfejlesztésére készült javaslat.
- Vállalati Szervezeti és Működési Szabályzat véleményezése.

Az 1982. évi Kollektív Szerződés végrehajtásáról kiadott beszámolót a testület jónak tartotta és javasolja a Bizalmi Testületi ülés felé elfogadásra.

Az 1983. évi KSZ függelékéhez készült módosítási javaslatokat az SZB megtárgyalta.

Az elhangzott, beépíthető javaslatokkal kiegészített anyagot az SZB elfogadásra javasolta a Bizalmi Testületnek.

A következő napirend kapcsán az 1983. évi bérfejlesztési anyag témakörében beérkezett javaslatokat, véleményeket összegezte a testület, és elkészítette javaslatát a Bizalmi Testület elé.

Az SZB a következő napirendben véleményezte a Vállalati Szervezeti és Működési Szabályzat tervezetét.

A testület a kiadott anyagot jónak tartotta és elfogadta.

Dr. Bognár Sándor vezérigazgató et. szóbeli tájékoztatást adott a vállalati átszervezésről.

Egyebek között az SZB vállalati lakáskiutalással, és két esetben a bentlakó vállalati dolgozó nevére történő átirással értett egyet.

Március 24-én tanácskozott a Bizalmi Testület, az ülés napirendjél a következők voltak:

- Beszámoló az 1981-85 évre kötött Kollektív Szerződés 1982. évi végrehajtásáról. Az 1983. évi KSZ függelék javaslatának megvitatása, jóváhagyása.
- Az 1983. évi bérfejlesztés megtárgyalása, jóváhagyása.
- A Szakszervezeti Bizottság 1983. éves Munkaprogramjának és az I. féléves Munkaterv jóváhagyása.
- Az 1982. évi pénzgazdálkodásról készült beszámoló jelentés. Az 1983. évi alapszervi költségvetés, és a Számvizsgáló Bizottság értékelésének megtárgyalása, jóváhagyása.

Az 1982. évi Kollektív Szerződés végrehajtásáról készült beszámolót a testület vita nélkül, egyhangúlag elfogadta.

A Kollektív Szerződés 1983. évi függelék javaslatát nagy aktivitással vitatta meg a testület.

Az anyagba már beépített és ezen az ülésen elfogadott javaslatokkal kiegészítve fogadta el a Bizalmi Testület a Kollektív Szerződés 1983. évi függelékét.

A következő napirend, az 1983. évi bérfejlesztés aktív véleménynyilvánítást váltott ki. A tárgyalás folyamán felmerülő kérdésekre az illetékes felső gazdasági vezetők megválaszoltak.

A Szakszervezeti Bizottság javaslatát is figyelembe véve, a Bizalmi Testület a kiadott írásos anyagot, az előterjesztett javaslatokkal elfogadta.

A további napirendeket kérdés, véleménynyilvánítás nélkül elfogadta a Bizalmi Testület.

Szakszervezeti Bizottság

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Beszélgetés Jámbor Miklóssal, az SzMT első titkárával

A napokban vállalatunknál járt Jámbor Miklós elvtárs, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának első titkára. Több munkatársunkkal beszélgetett a szakmaközi bizottságok megalakításáról, a bizottságok munkájának lényegéről, jelentőségéről.

Amikor arra kértem, hogy néhány kérdéssel kapcsolatban nyilatkozzon lapunk olvasói számára, természetesen először a szakmaközi bizottságokról kérdeztem.

Jámbor elvtárs miben jelölné meg a szakmaközi bizottságok jelentőségét, fontosságát?

- Tudom, hogy sokan azt gondolják, többféle bizottság működik már, s ez is egy lesz a sok közül. A szakmaközi bizottságok szerepköre új, feladatuk is újszerű. A megyében 1981-től 23 bizottság alakult, s feladatuk a területi érdekképviselet, a vállalati szervekkel való kapcsolattartás. Figyelmük hatókörébe kell, hogy tartozzon a tömegsport, az ifjúság tevékenysége, az idős emberek, nyugdíjasok életkörülményei, a településfejlesztési tervek végrehajtása. Utóbbi esetében igen lényeges a Hazafias Népfronttal való együttműködés. A tervek végrehajtása érdekében két csatornán keresztül van lehetőség a mozgósításra. Az erők koncentrálására nagyon nagy szükség van és ezt a szakmaközi bizottságok méginkább elősegíthetik.

Sok szó esik napjainkban a kisvállalkozásokról, különböző élességű vitákban hangzanak el vélemények pro és kontra. A rádióban nemrégiben olyan megközelítésben is hallottunk erről, hogy milyen hatással lesznek, lehetnek a kisvállalkozások a szocialista brigádok munkájára. Jámbor elvtárs, hogyan látja ezt a kérdést?

- Azt hiszem, hogy a szocialista brigádokról is elég sok szó esik mostanában, hogy megtorpant, elsekélyesedett. Inkább úgy lehetne jellemezni, hogy nem igazodott a megváltozott körülményekhez. Ezt természetesen nem kizárólag a tevékenységre, hanem a végzett munka értékelésére, jutalmazására is értem. Ha ez változni fog, akkor a szocialista brigádmozgalom ugyanolyan, vagy hatékonyabb segítőtje lesz annak a közösségnek, amelyben létezik. A kisvállalkozásoknak nem feltétlenül kell szembehelyezkedniük a brigádok tevékenységével. Nem is szabad szembeállítani a két tevékenységet. De nem szabad kizárni a kisvállalkozások lehetőségét sem. Alkalmazni viszont ott kell, ahol nem oldhatók meg másképpen a fel-

adatok. Ebben az esetben a gazdasági vezeté-
re igen fontos feladatok hárulnak. Az alapmunka-
idő szervezése a folyamatos munkavégzés bizto-
sítása érdekében igen magas szintű kell, hogy
legyen. Ha mégis gondok jelentkeznek, akkor ké-
zenfekvő a szocialista brigádokhoz fordulni. So-
kan várják az országos brigádvezetői tanácsko-
zást, ahol bizonyára felmerül sok megoldásra vá-
ró kérdés és ezzel párhuzamosan a jövőre vo-
natkozó javaslatok is. A helyi problémák megoldá-
sára azonban itt sem irnak receptet. Önállóan,
kreatív módon vezetőknek és vezetetteknek azt a
gyakorlatot kell követni, amely egy közösségben
a legjobb eredményekhez vezethet.

Jámbor elvtárs többször is említette a vezetők sze-
repét. Mennyiben lesz ez más a jövőben és válto-
zik-e?

- Annyiban lesz más és annyiban változik, amennyiben mások lettek és megváltoztak a körülmények is. Sokoldalú, széles látókörű, rugalmas vállalkozói típusú vezetőkre van szükség.

Mit tehet a közösség, vagy például a szakszerve-
zet különböző szintjei annak érdekében, hogy a
legalkalmasabb vezető kerüljön az irányítás élére?

- Nagyon sokat tehet. Joga és lehetősége a veze-
tők véleményezése. A többféle tapasztalat őszinte
közreadása csak javíthat az irányító munka minő-
ségén. A szakszervezetnek pedig érzékenyen
kell reagálni az információkra.

Megfogalmazhatom tehát azt, hogy a szakszervezeti
vezető személye is döntő fontosságú?

- Igen. Kiválasztani és megválasztani is annak a
közösségnek kell, akiknek az érdekeit a szak-
szervezet képviseli. Természetes tehát az, hogy
a szakszervezeti vezető minden tekintetben a gaz-
dasági vezetés partnere tudjon lenni. Még a ve-
zetési stílus véleményezése szempontjából is.

Jámbor elvtárs biztosan ismeri a TV "Ez az a mun-
kásság" című sorozatát, amely a szakszervezet
múltjáról, jelenéről és természetesen jövőbeni sze-
repéről szól. Az első részben Marosán György a
munkások műveltségével, művelődésével foglalkozott,
azzal, hogy a műveltség milyen fontos tényező.
Sok olyan véleményt hallok és magam is osztom
ezt, hogy a szabad idő nagyobbik részében egyre
többet fordulnak a plusz anyagiak megszerzése fe-

lé. Ilyen módon önként mondunk le azokról a jogokról, amelyeket elődeink egy évszázadon keresztül morzsánként szereztek meg. Hogyan foglalna állást ebben a vitában?

- Egyetértek azzal, hogy a műveltség nagyon fontos tényező, s hogy jól felkészült, öntudatos munkásokkal lehet a feladatokat megoldani. Itt elsősorban a szakmai és általános műveltségnek van szerepe. Ha azt mondjuk, hogy a szocialista életmód mindezeknek része és segítője, akkor tudomásul kell venni, hogy a szocialista életmódnak nem az a jellemzője, hogy tavaly volt, most nincs, jövőre megint lesz. Ez egy folyamat, alakul, formálódik generációkon keresztül. Az értékek megítéléséhez is fel kell nőni. Ez sem egyszerű dolog. Azt azért nem hiszem, hogy veszélybe kerülne azok a jogok amiket kivívtunk. Mindig van-

nak szélsőséges esetek persze és lesznek is. És mindig ütköztek a különböző érdekek. Ma is így van ez és szükségszerű feladat az érdekek egyeztetése. A szakszervezet nevelő munkájának és a szocialista brigádmozgalomban fellelhető lehetőségeknek e téren is nagy szereplük van. Bizom benne, hogy ez a szerep erősödni fog, hiszen mindannyiunk közös érdeke, hogy munkánkat újat akarva, magasabb szinten, minőségileg kifogástalanul végezzük.

Megköszöntem a beszélgetést, amelynek befejezésekor az SzMT első titkára vállalatunk dolgozóinak jó egészségét és eredményes munkát kívánt.

- Raffainé -

MŰVELŐDÉSI PROGRAM

"Katasztrófasújtottak" címmel az egészségügyi világnap alkalmából kiállítást nézhetek meg az érdeklődők az IMI klubban. A kiállítás képei Benedek István humánus gondolatainak jegyében születtek.

Melyek voltak ezek a gondolatok?

Melyik az a szakszervezeti könyvtárban is megtalálható könyve, amelyből ezek a gondolatok származnak?

A fenti könyvvel rokon, egy - a világirodalomban megtalálható - remekmű, amelynek dramatizált változatát sokáig játszották a Vigszínházban és más vidéki színházakban is. A darabban igen emlékezetes alakítást nyújtott Béres Ilona, Bujtor István és Koncz Gábor.

Mi ennek a műnek a címe?

"Tejet iszok és pipázok,
Jó híremre jól vigyázok,
Nem ér engem veszedelem,
Magamat is elültetem"

Áprilisi számunkban miért éppen ezeket a sorokat idézzük? Mi a vers címe?

"A megváltozott viszonyokhoz részben objektív okok, részben a központi irányítás és a vállalati gazdálkodás fogyatékosai miatt - nem tudtunk elég gyorsan alkalmazkodni. Egyes korábbi feltevéseinket és az ezekre épített döntéseinket a gyakorlat nem igazolta, illetve az élet túlhaladta."

Hol és milyen alkalomból hangzottak el a fenti megállapítások?

Elhunyt Illyés Gyula, aki 1934-ben részt vett a szovjet írók első kongresszusán.

Melyik az a korszakos jelentőségű műve, amelyik 1936-ban jelent meg?

Ki volt az a másik jelentős magyar író, akinek munkásságáról nemrégiben emlékeztek meg, és aki szintén részt vett az 1934-es szovjet írók kongresszusán?

Megfejtésül a kérdésekre adott válaszokat kérjük eljuttatni 1983. május 20-ig.

Művelődési Bizottság

Könyubarátok klubja

Ebben a hónapban Németh László életéről és munkásságáról hallhattak ismertetőt a klub résztvevői. Külön szó esett a drámákról, amelyek hősei sokszor jelennek

meg a magyar színházak színpadjain, a rádió és TV műsoraiban is. Az író műveinek nagy része megtalálható a szakszervezeti könyvtárban is.

Ajánljuk a szocialista brigádoknak Németh László munkáit úgy is, mint a realista irodalom XX. századi kiemelkedő alkotásait.

- Deszkné -

Jegyzet

(a "Tudathasadás" kapcsán)

Véletlenül kezembe került a Magyar Szakszervezetek központi folyóirata, a "Munka". Mindjárt a második oldalon meglepő cím kényszerített odafigyelésre: Tudathasadás. Először azt hittem, hogy egyfajta újságról fogás áldozataként, körmönfont átvitt értelmű szóöltögetést leszek kénytelen elolvasni, kíváncsiságom kielégítésére. Bizony nagyot tévedtem. Az írás minden megállapítása reális, nagyon is igaz. Sajnos azonban, hogy nem csak kivételes esetekre. Sokszor és sok helyen.

Hadd idézzek: - "valójában sajnálatosan sokszor jelenik meg munkahelyen és baráti társaságban a kétarcú ember. Napjainkban nem vagy alig rökönödünk meg azon, ha valakinek a véleménye kettős: az egyik a "hivatalos" a másik pedig "házi" használatú. A megállapítást megannyi hivatalos összejevetel, értekezlet, termelési tanácskozás vagy éppen baráti, munkatársi beszélgetés támasztja alá.

Ezért köztudottan nem kedvelik a szókimondókat, az úgynevezett "problémás" embereket. A problémás gyűjtőfogalom, vagy jelzés persze behelyettesíthető a gondolkodóval, az önálló véleményalkotó emberrel. A tudathasadás kapcsán helytelen lenne kizárólag az erkölcsi következményekről elmélkedni, bár azok sem lényegtelenek. Jóval fontosabb, hogy a rejtve maradt gondolatok végeredményben az egész közösséget rövidítik meg.

Gazdasági és társadalmi gondjaink megoldásához, csak a valóságot sokoldalúan feltáró eszmecserek adhatnak kilendülési alapot. Méghozzá olyan résztvevőkkel, akik vállalják személyiségüket, s nemkülönben a szűkebb és tágabb környezetükről alkotott véleményüket."

Semmit sem kellene a leirtakhoz hozzáfűzni, mert

így is teljes, bár az egész írásnak csak egy része az idézet. Még csak azt sem tudom ajánlani, hogy fordítsuk le a magunk nyelvére, mert ezt sem kell. Oda-vissza, közérthető az írás minden mondata. Csupán a figyelmet szeretném felhívni a tudathasadás mindenféle megnyilvánulása ellen. Hiszen hány-szor elhangzik "jótanácsként" egy-egy vezető, barát, munkatárs részéről, hogy jobb a békesség, egyedül úgysem lehet megváltani a világot, minek élezni a helyzetet. Még akkor is halljuk, ha bizonyíthatóan tudják, hogy csak a valóság feltárásáról, a dolgokat előbbre vivő javaslatok értékeléséről, érdekek egyeztetéséről van szó. És akárhányszor előfordul az is, hogy egy vezető vagy egy testület egyetértéséről biztosítja a javaslattevőt, de a későbbiekben egyáltalán nem törődnek a végrehajtás minőségével, megtörténtével. Ilyenkor aztán jövátételten hibák születnek és halmozódnak egymásra. A bizalomról és annak hiányáról, tevékeny emberek visszahúzódsáról, a kimondott szó erejéről, a bezárt gondolatok terméketlenségéről már többször esett szó ebben a rovatban. És nem véletlenül. Mindannyian, akik azért fogtunk tollat, hogy véleményt mondjunk, ezt csak eddigi eredményeink megőrzéséért, jövőbeni céljaink eléréséért, tisztább, erősebb kapcsolatok kialakításáért tettük.

Magam pedig, e sorok írója, jelen esetben a tudathasadás kapcsán azért is, hogy szünjenek meg végre minden területen a "hivatalos" és "házi" használatú véleménynyilvánítások, mert általuk nem-hogy tisztázódnának, hanem még jobban elmélyülnek az ellentétek és ellentmondások.

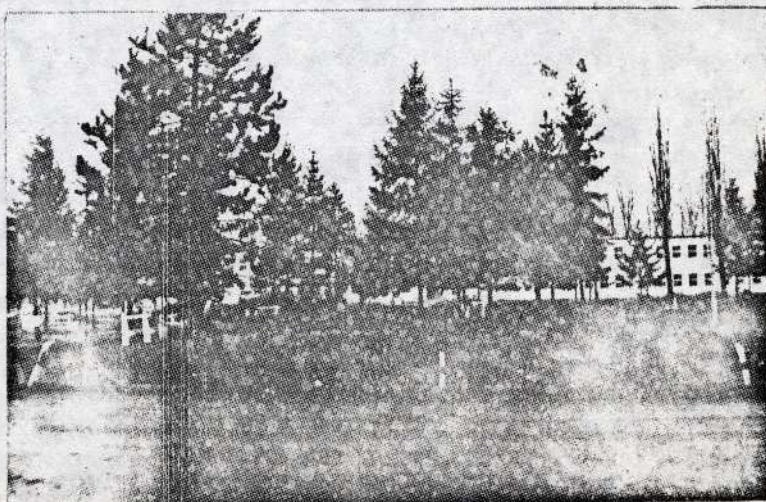
- Raffainé -

Parképités

Naponta benépesül a park. Szorgos kezek ültetnek, locsolnak, gereblyéznek, Szocialista brigádok tagjai szépítik a park útjait, frissítik fel a virágágyásokat.

Eltűntek az elvadult bokrok, helyettük újak kerülnek a fák árnyékába, utak szélére. Talán, mert magunk végezzük ezt a munkát, előbb megszokjuk, megszeretjük, és nem hiányzik annyira a régi elmúlása.

Szabó Lajos

„Nyúlkenyér” a szocialista brigádklubban

A tavaszi évfordulók alkalmából munkásmozgalmi tárgyú filmet nézhettek meg a brigádklub látogatói az IMI klubban.

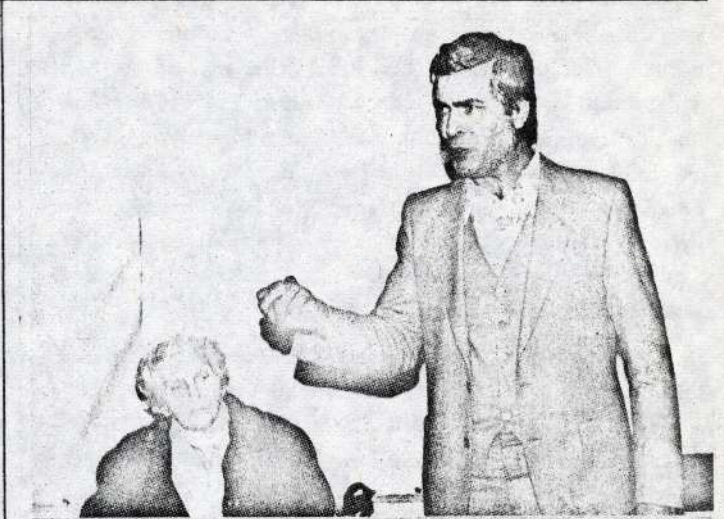
A tatabányai ellenállók 1944-es tevékenységéről, hősökről, békére vágyó emberekről szól ez a film. Elődeinkről, akik a mi jövőnkért is harcoltak. Sokan meghaltak közülük akkor és azóta is már. Döme Piroska író nő még közöttünk lehet. És itt is volt a film bemutatójakor. Ő írta a forgatókönyvet és barátai, ismerősei jelentek meg a vásznon.

A vetítés után megkérdeztük, hogy valóságos személyek-e a film szereplői és valóságos-e a történet?

Piroska néni szívesen, sok szeretettel és nagyon egyszerű természetességgel beszélt az alaptörténetéről.

- A történet igaz, szereplői mind személyes ismerőseim voltak. Nem titok, hogy a magam életének egy részét írtam meg. Fiatal emberként részt vettem a bányász ellenállás szervezésében. Nagyon sokat tanultam ott az emberektől. Olyan közösség volt, amelybe ma is szívesen járok vissza. Az életünk tele volt veszéllyel és nem tiltakozom - féltém is. A félelem mellett volt minden tevékenységünkben romantika és teni akarás. Hittünk abban, hogy a mi munkánk is segít a jövő megteremtésében.

Az ottani mozgalmat elárulták. Sokan lebuktunk. Én is koncentrációs táborba kerültem, de élve kerültem haza. Sok barátomat elvesztettem. A film története annyiban tér el a valóságtól, hogy a főszereplő bányász, akit Papp János alakított, nem érthette meg a felszabadulást, ahogyan ezt a filmben láttuk.

Találkozhattunk Papp Jánossal is a film főszereplőjével, aki verseket is mondott, de beszélt a filmkészítés technikájáról, a színeszi, rendezői munkáról. "Szeretem ezt a filmet" - mondta.

Számunkra is nagy élményt jelentett.

- Nánási Tiborné -

ŐRIZZE KEGYELET

Nem tudom, hogyan lehetne nevezni az április 4-e tiszteletére rendezett ünnepség műsorát, de kellemes meglepetésnek mindenképpen.

Méltó volt az ünnephez és mintha csak megbeszélték volna, úgy kapcsolódott az ünnepi beszédhez az irodalmi összeállítás. Meghatódtunk nagyon sokan. Akik többet hallot-

tunk a háborúról, vagy még az emlékeinkben is él, könnyes szemmel hallgattuk az előadást. A szívünkhöz szólt.

Ahogy elhangzott a műsorban is, a béke mindannyiunk nagy kincse. Még ma is, ha harcokról, háborúról hallunk, felidéződnek a II. világháború eseményei, és örömmel

gondolunk arra, hogy ma béke van.

Nagy ára volt ennek a békének és soha nem szabad elfelejteni azokat, akik a harcokban életüket veszítették.

Politikai ünnepeinken, amikor nagy sorsfordulókról emlékezünk meg, ezt kegyelettel kell megtennünk. Most ezt tettük az ünnepség minden percében.

- Majer Istvánné -

Hiányzó oldal.

Hiányzó oldal.